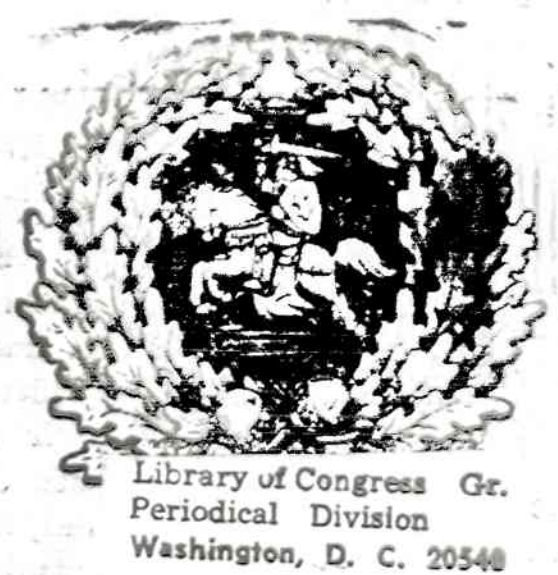

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXXII

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, March, 2-4, 1985

Nr. 35

RUSAI AISKINS AFGANISTANO ŽUDYNES

ESTŲ KAREIVIS APIE KAUTYNES AFGANISTANE

Hgas pasikalbėjimas su de mobilizuotu estų kareiviu, kuris tarnavo Afganistane 1981-1982 metais, pasirodė naujo estų savi laido laiško išėjimo (savi laido laiškas) antrame numerioje.

Is Laisvos Europos radijo biuletenyje (1984.XII.18) išspausdintos pasikalbėjimo santraukos susidaro įspūdis, jog eilinis sovietų kareivis Afganistane žūti i karo veiksmų pro "sąmyšio, baimės ir nevilės" prizmę ir jog tai neišvengiamai priveda prie "barbariško" veiksmų. Jau na estų ypač sukrėtė masinės žudynės, kurių metu sovietų kareiviai pavirsdavo "visiškais laukiniais". Ji, taip pat paveikė Afganistane rastas lapelis estų kalba, kuriame sovietų kareiviai buvo raginami "pamiršti" savo ginklus, nesaudyti i afganistaniečius ir nepadėti jų laukų. Tačiau, jo žodžiais, nebuvę išieties: dzeri tyruoti sunku, nes niekas nežino, kuris afganistanietis yra kolaborantas ir kuris kovotojas prieš sovietus. Bet ir patekus i nelaisvę, nedaug vilties ištikti gyvam, nes afganistanietis partizanai nepalaidi neima belaisvų.

Jau pasakojimas pasakoja, jog dabar jis suprato, kad jis valdė okupantų valdymą. Kautynių metu, sako jis, "aš apie tai nepagalvoju, nors gal būt kažkas giliai pasimoneje (aš žinojau), kad jie (kovojai) už savo nepriklausomybę. Gal būt dabar aš esu pasirošęs pripažinti, kad jie yra laisvės kovotojai".

RECENZENTAS APKALTIN TAS RYTŲ EUROPOS TAUTŲ ŠMEIZIMU

Ukrainiečių istorikas John Paul Himka taikliai reagavo i

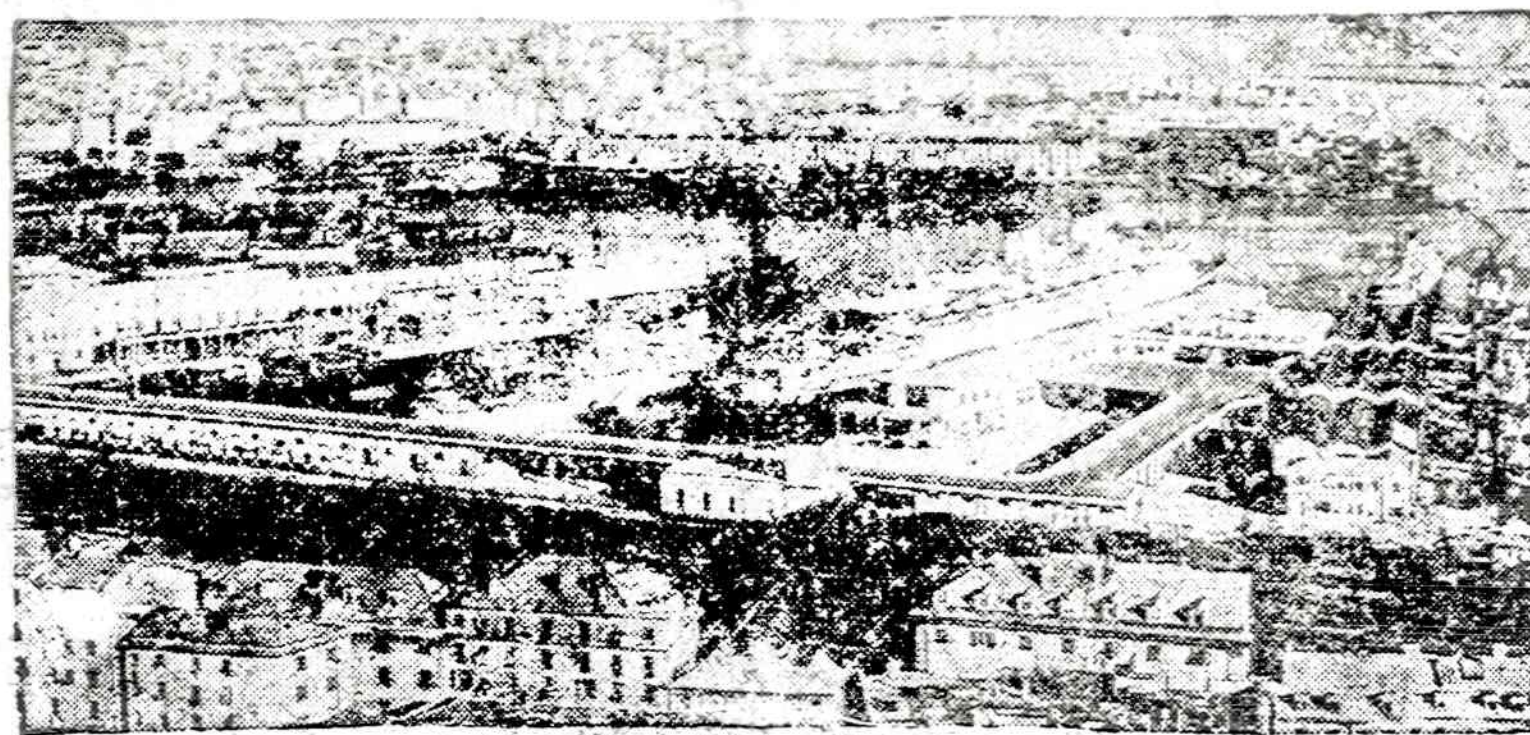
lapkričio 11 d. The New York Times knygy skyrūje išspausdintą buvusio OSI vadovo Allan A. Ryan, Jr., knygos "Quiet Neighbors: Prosecuting Nazi War Criminals in America" (Taikieji kaimynai: Nacių karo musikalčiai Amerikoje traukiami atsakomybėn) recenziją.

Grudžio 23 d. dienraštyje pasirodė Himkos laiškas, kuriame jis rašo, jog ji "supykino visos (ukrainiečių) tautos šmeizimą", itertais straipsnyje apie masines žudynes ("Holocaust"), kurios "turėjo mus padaryti jautresniais pavojams, su kuriais susiduriama, kai žeminančios bendybės nukreipiamos prieš laumes grupes".

Himka cituoja šios recenzijos Blumenthalio žodžius: "Kai Holokostą peryvenusijsi pasilikio D.P. stovyklose, imigracijos kvotos buvo palankesnes daugeliui iš jų persekiojotojų — pa baltiejiams, ukrainiečiams, lenkams". Anot Himkos, "čia ke lioms Rytų Europos tautoms užklijuojama žydų persekiojimo Antrojo Pasaulinio karo metų etiketė. Ar Blumenthalis, arba (NYT) redaktorai nepagalvojo, kad tokie bendrybiniai kritiniai mai yra tokios paties moralinio lygio, kaip kitos, dar geriau žinomos, rasinės ir tautinės bend rybės?" (Ela)

Prez. Reaganas nelaukdamas jokio oficialaus pranešimo iš Managuos, pareiškė, kad prezidento Ortegės siūlomas kompromisas nepriimtinas. Nikaragvoj privalo būti laisvi ir demokratiniai rinkimai.

Penki JAV vyskupai pasiekė Salvadorą ir kalbėjosi su krašto prezidentu ir bažnyčios vadovybe.

Sveicarijoje, 2 nevoje, rusai turės atskinti dėl žiaurių žudynių Afganistane. Faktais pagrįsta skundą paruošė Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijos nariai. Liudijo pabėgę sovietų kariai.

- Jei reikės, suruošim kitą perversmą, - pareiškė generolas Hugo Medina

URUGVAJŲ TEBEVALDO ORGANIZUOTI KARIAI, JIE NESIRENGIA ATIDUOTI VADOVYBES

MONTEVIDEO, Urugvajus. — Kariuomenės vadovybė valdanti kraštą jau 12 metų, leido gyventojams išrinkti krašto prezidentą. Rinkimus laimėjo centro partijos atstovas Julio Maria Sanguineti.

I Montevideo suvažiavo įtakingiausi Pietų ir Centro Amerikos valstybių vadai. Jie buvo pakviesti dalyvauti naujai išrinkto prezidento inauguracijai. Montevideo pasiekė ir JAV Valstybės sekretorius George Shultz. Naujai išrinktas prezidentas pranešė, kad jis noris su atvykusiu sekretoriumi pasitarti keliais svarbesniais klausimais.

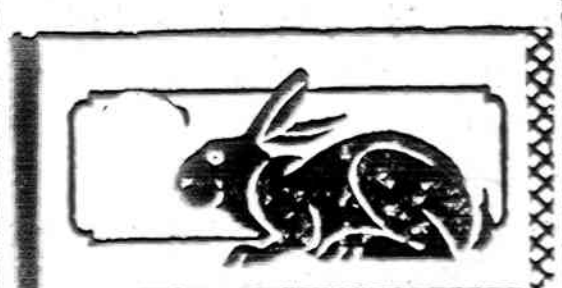
Tuo tarpu generolas Hugo Medina, vyriausias Urugvajaus kariuomenės vadas, pareiškė, jog kariuomenės vadovybė atidžiai seks naujos krašto vadovybės žingsnius. "Jeigu būtų reikalas, tai padarytume naują perversmą", pasakė generolas.

Rengiasi paskelbti amnestiją

Dvi politinės opozicijos partijos — Platusis Frontas ir Tautinių Partijų Koalicija reikalauja, kad būtų paskelbta visuotinė amnestija ir paleisti iš kalėjimo visi politiniai kaliniai.

Bet naujai išrinkto prezidento J. Sanguineti vadovaujama centro partija ruošiasi paskebt

KALENDORĖLIS

Kovo 2 d.: Jovinas, Elena, Eitautas, Naida, Kiela, Galiūnas, Almonė, Putrimas.

Kovo 3 d.: Titijanas, Kunigunda, Uosis, Tulė, Barkandis, Tolaina, Daukantas, Alabaitė.

Kovo 4 d.: Kazimieras, Alicija, Ginutis, Daina, Tripulė, Au jotas, Sudrė, žigota, Ilgis, Daina.

Saulė teka 6:25, leidžiasi 5:42. Oras šaltas, gali snigti.

LIBANO VALDŽIA APSKUNDĖ IZRAELI

BEIRUTAS. — Libano vyriausybė apskundė Izraelį Jungtiniams Tautoms už nepaprastai žiaurią eigos pietų Libane.

Libanas nepatenkintas Amerika, nes JAV atstovas Jungtiniuose Tautose pareiškė, kad Libano atstovas gali kalbėti, kiek tik jį nori, bet jeigu būtų pasiūlyta rezoliucija, nukreipta prieš Izraelį, tai Amerika vetuotų.

Libanas reikalauja, kad Izraelis respektuotų Ženevos konferencijos dėsnius ir neliesių pietų Libano gyventojų. Izraelitai buvo apsupti šitų kaimų, iš kurių buvo nušauti du Izraelio kariai, o sužeisti šeši. Užpręsta naktį Izraelio tankai priartėjo prie Kantarlet al Sajad kaimo ir paleido tankų artileriją, išgraudami visą centrą. Šitai puola Izraelio karius, o šie atsisau do.

JAV IMSIS INICIATYVOS ARTIMUOSE RYTUOSE

WASHINGTON, D.C. — Vals tybės departamentas paskelbė, kad Amerika priėmė Egipto pasiūlymą ir imsis iniciatyvos Artimųjų Rytų taikai įvesti.

Valstybės departamentas bandys suvesti Arabų Sąjungos atstovus su Izraelio atstovais, kad rastų bendrą kalbą. Jeigu arabų valstybės nesitars su Izraeliu, tai tada taika Artimuose Rytuose neįmanoma. Amerikos diplomatai šio reikalo jau tarėsi su Izraelio atstovais. Atrodo, kad Izraelis jau padarė pirmuosius žingsnius ir prižadėjo pasitraukti iš visu karo metu užimtų teritorijų. Lieka tikrai Golan aukštumos Sirijoje, dėl kurių ne taip lengva susitarti.

— Montevideo mieste, pasi baigus Urugvajaus prezidento inauguracijai, sek. G. Shultz susitiko su atvažiavusiu Nikaraguos prezidentu Ortega.

Drąsus kovotojas Eden Pastora pareiškė, kad jis nebuvo pakviestas i San Jose miestą. Tai reiškia, kad sandinistų priešai nesudarys vieningo fronto. Visi pripažįsta, kad Eden Pastora turi daug iškinių pasekėjų Nikaraguoje.

PAGRINDINIŲ ŽMOGAUS TEISIŲ KOMISIJA APSKUNDĖ RUSUS

RUSAI SUIMTUOSIUS KANKINA, ISVARO IS GYVE NAMŲ VIETŲ, NAIKINA GALVIJŲ KAIMENES

ŽENEVA, Sveicarija. — Pagrindinių žmogaus teisių komisija įteikė skundą Jungtiniams Tautoms ir pareikalavo išaiškinti, kodėl Afganistane vyksta nusikaltimai prieš pagrindines žmogaus teises.

Sovietų karo jėgos įsiveržė i Afganistaną prieš penkis metus ir nuo laiko prasidėjo žmonių kankinimai, pripildyti kalėjimai, suimti dešimtys tūkstančių politinių kalinių. Praeitais metais i Afganistaną įsiveržė naujos karo jėgos, kurios naikino gyventojus abiejose slėniuose, iš Sovietų Sąjungos einančiuose i Kabulą. Be jokio įspėjimo sovietų aviacija apšaudė slėniuose esančius kaimus, degino namus ir kulkosvaidžiais apšaudė pašlaitėse besiganančius galvijus.

Skundą paruošė australietis Felix Ermacora, kuris ėmė medžiagą iš afganistaniečių spaudos. Liudininkų, sužeistųjų ir pabėgusių rusų kareivių.

Krašte vykio pasibaisėtinos žudynės

Sovietų karo jėgos įsiveržė i Afganistaną 1979 metų pabaigoje be šūvio. Afganistaniečiai nebuvo pasirošę ir nežinojo, kad sovietų karo jėgos užims visus strateginius punktus, sostinę, pasienį ir valstybės įstatų. Sovietų valdžia primetė afganistaniečiams komunistinę valdžią, kuri bandė sovietiskai valdyti žmones. Krašte gyventojai, pamatę viso krašto pavergimą, pradėjo priešintis. Rusai pirmiausia užėmė Kabulą radijo stotį ir pradėjo transliuoti kaimo s282.

patarimus padėti rusams, nurodyti kelius, duoti jiems pagalbą. Dauguma afganistaniečių, neturėdami tikslių žinių, klausė Kabulo radijo pranešimų. Vėliau susiprato ir pradėjo priešintis. Kai rusai pradėjo politinių veikėjų areštus, tai krašte prasidėjo atviras pasipriešinimas.

Nuo 1982 metų iki šios dienos rusų karo jėgos pradėjo žiauriai elgtis. Degina istitus afganistaniečių kaimus, žudo galvijus, plaua avis kariams maitinti, grobia turlą, gadina kalnų takus ir kt.

Pabėgę kariai teikia žinias

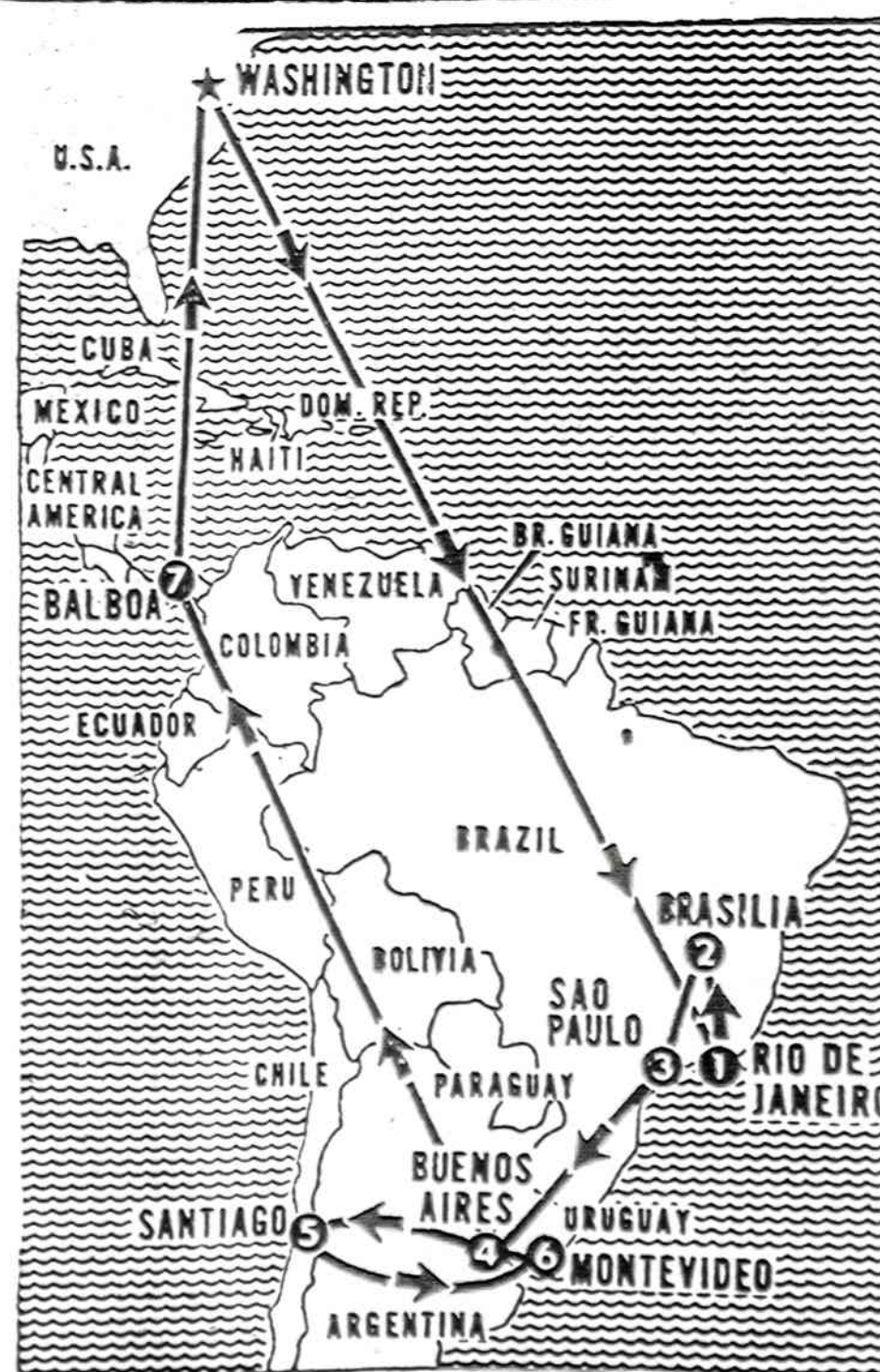
Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijai tiksliausias žinias teikė sovietų kariai, Afganistane pabėgę iš sovietų kariuomenės. Dauguma jų negalėjo žudyti nekaltų žmonių. Dauguma pabėgusių sovietų karių laikoma Afganistane. Dalis yra perėjusi i Pakistaną, bet gyvena stovyklose, kartu su afganistaniečiais.

Raudonasis Kryžius iš Pakistano atvežė sovietų karius belaisvius i Sveicariją, kad Jungtinių Tautų pareigūnai galėtų rusus apklausti. Apklausiems žmonėms vadovavo Australijos gubernatorius Felix Ermacora. Pranešime nurodoma kada, kur ir kiek afganistaniečių rusai žudė. Sovietų valdžios atstovai Ženevoje nelaukė, kad būtų nurodyti faktai apie sovietų kariuomenės vadovybės ruošiamas afganistaniečių žudynes.

— Penktadienį aukso ugnija

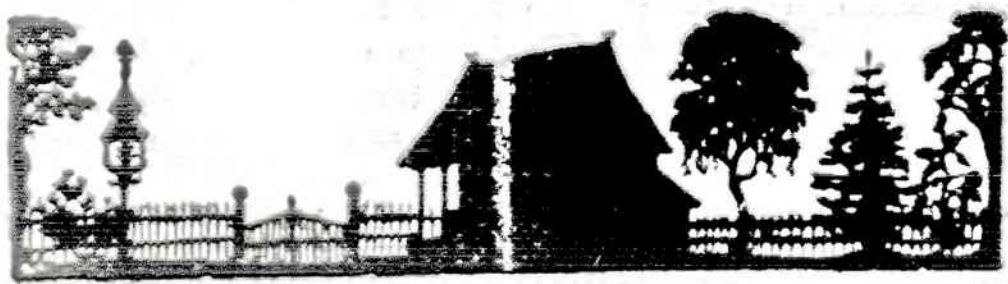

Šiaurės Korėjos narlaivis nuskendo pakraščiu vandenys. Korėjiečiai bandė išgelbėti jūreivius, bet jiems nepavyko.

Urugvajuje vakar prezidento pareigoms prisaikdintas politikas Julio Maria Sanguineti. Sekretorius Shultz dalyvavo inauguracijos iškilmėse.

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

TĖVAI IR VAIKŲ AUKLĖJIMAS

(Tęsinys)

Suaprantama, kad dėl vaiku, tėvai priversti daug ko atsisakyti ir dėlto, jie turi teisę laukti dėkingumo. Bet ne žodžiais reikiama dėkingumo už tai, kad jus pagimdė ir užaugino. Tėvai jaučia iš savo vaikų meilės, jaučiamo ir siekimo paveldėti jų gyvenimo principus bei idealus. Tuos bruožus vaikuose tėvai nori matyti ne egoistiniams sumetimais, o todėl, kad svajoja vaikais išauginti lygiateisius ir laimingais.

Blogiausia tokiems tėvams, kurie nepajėgia pasipriešinti blogam vaiko elgesiui, nes yra iš prigimties nuolatūs arba bijo netekti vaiko meilės. Tada tėvai sielos gilumoje smerkia vaiką, pyksta ant jo, bet nežino, kaip teisingai pasielgti. Vaikas suaprant, kad tėvai suerzinti, ir tai jam kelia nerimą, bauginą, verčia jaustis kaltu, bet tuo pačiu daro jį dar reikalingesniu ir piktesniu.

Pavyzdžiui, jei išėjus su draugais iki vėlumo vakaro negrįžta, neruosia pamokų iki vidurnakčio žiūrėti televiziją, kurioje daugiausia mato blogas filmas, kurio jį neigiamai veikia. Ir jei dabar tėvai bijo, jam duoti patalą, atimti iš jo tą malonumą, jis gali ilgai terorizuoti savo tėvus, ypač vargšę motiną, nepalaikydama tvarkos per ilga, gaisdamas su draugais. Dažniausiai su blogais, nes geri vaikai viską laiku atlieka. Daugiausiai motinai skaudu dėl vaiko blogo elgesio, netvarkingumo. Todėl tėvai privalo vaiką laiku įspėti, jam patarti, kad nebūtų per vėlu. Kaip medelį, kol jauna, tai lenk ir gerą pusę, nes suaugusį jau retai kada gali pakeisti. Ir jei vietoj ir laiku tėvai vaiko blogam elgesiui griežtai pasipriešina, tai jie gali ištirosi padaryti klusnių vaikelių ir jis bus daug malonesnis aplinkiniams, kaimynams ir draugams, kurie jį gerbs.

Tėvai negali mylėti savo vaiko, jei negali jį priversti tinkamai elgtis, o ir patys vaikui negali būti laimingi, jei netinkamai elgiasi. Idealistai galvoja, kad jei jie nori būti geri tėvai, jų kantrybė ir meilė vaikui turi būti begalinė. Bet tai tiesiog neįmanoma. Jeigu vaikas be reikalo reikalauja, nesitvarko ir neklusaus patarimų, nežinantis visų tėvų pastangų jį padaryti paklusni, jis negalės vis jį užjausti. Ir tėvai pradeda vaiką laikyti užsispyrusiu, nedėkingu ir negalintį nesusipykšti. Jei vaikas padarė kažką (jis jau puikiai žino), ko jis neturėjo daryti. Gal būtų, jis supyko ant tėvų už tai, kad jį jam, kad ką uždraudė, arba jis pavyduhauja jaunėsiui broliui didesnio jų dėmesio. Ir štai

jis kažką daro jūsų pykčiui. Vaikai pažeidus vieną iš pagrindų jūsų nustatytų taisyklių, vargu ar jūs pajėgsite išauginti absoliučiai ramybę.

Gerai tėvai turi išmokyti savo vaikus suvokti, kas gera ir kas bloga. Jus vaikystėje jūsų tėvai taip pat mokė. Vaikai pažeidus jūsų nustatytą taisyklę, arba sulaužius gerą daiktą, ir jūs neišvengiamai pasipiktinsite. Vaikas, aišku, šio laukia ir neišvengs, jei jūsų pyktis bus teisingas ir nepavluotas.

Atsistinka, kad tėvai ne iš karto suvokia, jog neteko kantrybės. Pav., jei vaikas blogai elgiasi nuo ryto: tai jis sako, kad jam nepatinka pusryčiai, ir lyg netyčiomis apverčia lėkštelę, po to daro tą, ką jūs jam draudžiate, kimba prie sesutės, jaunesnio brolio. Jūs bandėte jo elgesį ignoruoti, o tai iš jūsų reikalauja virš žmoniškų pastangų. Ir kai lašas persiklo taurę, jūs "sprogstate" ir patys nustembaite savo įmirščiui. Po to, jūs suprasite, kad vaiką reikėjo griežtai sustabdyti arba nubausti patioje pradžioje. Jis pats to praeis. Tėvai su savo gerais norais, bet kuria kaina išauginti kantrybę tikrai skatinate vaiką vis naujoms provokacijoms, blogam elgesiui.

Tėvai visi pyksta ant vaikų, turėdami nemalonumų, kai nesi-seka, kaip toje komedijoje, kur tėvas parėjęs namo, blogai nusiteikęs ir ima kibiti prie žmonos, toji bara sūnų, o sūnus išlieja pyktį ant jaunesnių brolių ar sesutės.

Kalbėjome, kad tėvai laikas nuo laiko neišvengiamai nustoja kantrybės. Bet ar gali tėvai be jokios žalos išlieti savo pyktį?

Yra eivų, kurie net bijosi minties, kad žmogaus kantrybė nebekraštė, ir mano, kad negali leisti supykėti. Jeigu jie vis tik pyksta, jaučiasi dėl to kalti arba beviltiškai stengiasi įtikinti patys save, kad visai esą nesusierzinę. Stengiasi nuslopinti savo sudirginimą, ir tai priveda prie to, kad jis išsileja į vidinę įtampą, nuovargį arba galvos skausmą. Motina, kuri negali prisipažinti, kad tarpais jaučia savo vaikui priešiskumą, pradeda įsivaizduoti, kad jo visur tyko pavojai. Ji pernelyg saugo jį nuo infekcijų, nuo gatvių juodeimo, nuolat rūpinasi, nesu-prasidama, kad tai gali trukdyti jo savarankiškumui.

Daug laimingesnis bus tas vaikas, kurio tėvai nebijojo parodyti reikale savo pykčio, nes tada labiau vaikas išsėja savo jausmus, galvojimus bei pasakos savo planus.

Tėvams teisingai pasipiktinus ir išsakius visą, ką galvojo, ir jums ir vaikui palengvės. Nevysada tėvai gali būti teisūs. Dažnai pasitaiko grubių tėvų, kurie

ZENONAS KOLBA

(Vitražas)

TRIUKŠMAS - ŽMOGAUS PRIEŠAS

Mūsų dvidėsimtas amžius yra triukšmingas laikotarpis. Iš pradžių pasaulis gyveno tūkstantčius metų visiško tyloje. Tą tylą kartais suardydavo natūralūs gamtos garsai: perkūnas, lojantis šuo arba kalvio kūjis. Techniška pažanga atnešė žmogui ne žmonišką triukšmą, kuris kaip nemalonius ir monotoniškas palydovas trukdo dabartinį mūsų gyvenimą. Kasdieninis triukšmas yra būdingas šiems laikams. Kada tylą yra privilegija, kuria mėgiasi kiti, kaip begalė žmonių.

Triukšmas yra visur. Ypač didmiesčių gyventojai pasidaro tikros garsų aukos. Automobilai, motociklai, lėktuvai, fabrikai ir mašinos. O gyvenamose butuose įvairūs įrankiai skalbimo ir indų plovimo mašinos, dulkių siurbiai, radijas, skutimosi aparatai, televizija, šaldytuvai, garinukai, kavos malūnėlis, vėdinimo įrenginiai ir t. t. Kada moderni civilizacija punga visus savo atkūrusios talkininkus, tai beieško namų... O kas bus, kada su-personiški lėktuvai raizys padinge? Atsilaikyti ramybės oazės atostogoms, jeigu tai iš viso galima, reikia keliauti toli. O ką bekalbėti apie nerius ramiančius vaistus ir daktarų sąskaitas?

Sų laikų dideliuose praeonėse, centruose gyvenantys žmonės tik dar nėra pakankamai išsirta,

ima apkurti. Afrikos senis tur daug geresnį klausą, negu mūsų didmiesčių tridėsimt metų žmogus. O ką bekalbėti apie žmones, kurie nežmoniškas triukšmas rinitai sužaloja žmogaus klausos organus?

Žmogaus ausis nėra pajėgi išlaikyti metų atspirti per daug odeliam triukšmą, kuris kelia dinge? Atsilaikyti ramybės oazės atostogoms, jeigu tai iš viso galima, reikia keliauti toli. O ką bekalbėti apie nerius ramiančius vaistus ir daktarų sąskaitas?

Sų laikų dideliuose praeonėse, centruose gyvenantys žmonės tik dar nėra pakankamai išsirta,

Mama, pasakyk man, kaip alyvos žydi

(Sibiro tremtinės eilėraštis)

Mama, pasakyk man, kaip alyvos žydi? Pasakyk, ar kvepia ir kokie žiedai? Pasakyk, ar mūsų tolimoj tėvynėj... Ar ten daug alyvų, ar Tu jas matei?

O gimtinėj mūsų, ten, kur mes gyvenom, Ten, kur aš, mamyte, Tu sakei, gimiau; Ten prie mūsų naujo, prie sugriauto namo Ne alyvos auga? Nuotraukoj mačiau...

Naktimis man žydi kerinčios alyvos; Naktimis man kvepia jų žiedų žiedai, Sapnuose sugrįžtų mylimon tėvynen, Sapnuose vis vaikštau Nemuno krantais...

Užsidė skarelę, juk lauke taip šalta... O dabar tėvynėj jau, tur būt, gražu... Sako, kad jau sodai nuo žiedų pabalo... O kada alyvos žydi?... ar kartu?

Mama, negirdi Tu? Apie ką galvoji? Apsigauk skarelę, grįžkim kambarin, Šalta, neįauku taip gegužiniam ore, Pučia vis ir pučia neramus šiaurys...

Ona Lukauskaitė

kokiame kėpsnyje jis žmogui žalingas. Bet pagal prancūzų psichiatrų teiginį, triukšmas yra vieno dešimtadalių psichikai ne normalių žmonių kaltininkas. Triukšmas žmogui erzina, dėl to atsiranda nesantikos, bariniai, įvyksta nusikaltimai, eismo nelaimės padidėja.

Garsas yra malonus ausiai oro fėdejimas. Bet jis bemažant ima virsti triukšmu, kada žmogaus ausims sukelia nemalonų jausmą. Ir tai yra labai subjektyvus dalykas. Garsas turi savo dažnumą. Ir tai yra labai subjektyvus per sekundę. Žmogaus ausis girdi garsus tarp 20 ir 20,000 virpenčių (Hertzų) per sek.

Zemėsni garsai kaip 20 Hz yra infrasoniniai virpėjimai. Mes jų negirdime, bet jie yra žmogaus klausai pavojingi. Šitie infrasoniniai garsai, pagal Nasą, sukelia galvos sukimas, širdies pykiną ir kitus nemalonius reiškinius, kuriuos patiria kosmonautai.

Žemiau 400 Hz garsas vadinamas žemu, o virš 150 Hz aukštu. Šitas garsas pasižymi savo intensyvumu. Tyrmėi parodė, kad garso stiprumui padėjus dešimčių šimtą ar tūkstantį kartų, triukšmo įspūdis žmogui padidėja tik du kart, triskart arba keturis kartus. Triukšmo metras yra padalintas į decibelus (dB). Triukšmingas dulkių įtūblys sukelia 70 dB, o spauskinnis lėktuvas 120 dB. Nulis dB yra absoliuti tylą, bet nežmoniškas triukšmas jau pasiekiamas prie 110 dB.

Absoliuti tylą, kurią galima tik dirbtinai pasiekti, yra žmogaus ausims nepakankama. Eiti visai atskirtam nuo bet kokio garso yra ne tik nemalonu, bet sukelia baimės ir net skausno jausmą. Bet stiprus garsas žmogui, kaip ir gyvuliui, sukelia gyvimosi refleksą — pagreitėja širdies plakimas, pakyla kraujo slėgis. Gamtos garsai — upės, vėjas, paukštukai neviršija 30 dB. Kada žmogus turi ilgai iesti 180 — 90 dB, sužalojam klausos organai ir atsiranda profesinis kurtumas. Dienos metu 55 dB yra varginantis ir trukdo atminti ir koncentracijai. Naktį galima išsėti tik tada, kada triukšmas yra žemiau 40 dB.

Auškų mieste žmonės įprant miegoti ir didesniame triukšme. Bet kada triukšmas pasiekia 60 dB — intelektualinis darbas darosi labai sunkus, o prie 90 dB ir rankų darbas labai trukdomas, ir nelaimių rizika smarkiai padidėja.

Jeigu po triukšmingų garsų ateina tylos pertaukos, tada ausis greičiau gali atsigauti ir pailsėti. Bet kenčiant nuolatinį triukšmą, žmogaus nervai pasidaro labai įtempti. Betgi triukšmą, kurį žmogus pats sukelia, jis daug lengviau pakęsti. Todėl kovokime prieš triukšmą neturesite jokios bėgos su pekapimanydami, nes kitaip tik sime kurčiai ir nebyliai. Z. T.

PAPRAŠTA JAUTIENOS SRIUBA ARBA RASALAS

Paprastai jautienos sriubai išvirti reikia imti po pusę svaro jautienos kiekvienam asmeniui. Paėmus gabalą mėsos (su kaulu geriausia), neplaujant jį įdėti į puodą, užpilti vandeniu ir virinti ant nedidelės ugnies 3½ val. Putų nereikia nusemti, nes jose randasi daugiausia naudingo maisto. Iš karto vanduo reikia užpilti daugiau, kad paskui nereikėtų papildyti, nes nuo to sriuba nustoja skoni.

Jeigu sriuba verčiama ant didesnės ugnies, tai vandens reikia pilti daugiau, nes jis labiau verda. Bet paprastai vandens užtenka pusės kvorios vienam asmeniui arba kiekvienai pusei svaro mėsos.

Kai sriuba verda valandą, ir putų jau nesimato, tada reikia įpilti sausos sėtos vandens, nuo kurio atskiria taukai, kurie išplaukia į paviršių. Tuos taukus reikia su šaukštu nugriebti, paskui įberti pagal skonį druskos, pipirų, cibulį, kurį prieš tai gerai yra pakepti, kas prikuoda skonį, bet gerai yra ir žalias; galima — dėti bet koki, pridėti vieną arba dvi morkas, truputį petruškų, salerų, krapų.

Sudėjus visus prieskonius, sriubą reikia virinti anksčiau nurodytas valandas, o prieš paduodant į stalą valgyti, sriubą reikia perkosti ir įdėti smulkiai su pjaustytų žalių lapukų petruškų (parsley).

Sitokią sriubą galima valgyti tik su duona. Ji yra skani ir maistinga. Tačiau galima atskirai išvirti ryžių, kruopų, arba kitokių, tirštai, ir įdėti į duoniną tos košės, užpilti sriuba.

Taip pat gerai yra, baigiant virinimą, į sriubą įdėti kelias bulves, supiaustytas plonomis riekuotėmis.

Taip pat gerai yra išplakti šaukštą miltų su vienu kiaušiniu ir skystą teslą ir supilti šaukštu į jautienos sriubą, kai sriuba baigia virti. M. S.

• Jeigu išskalsite naujas kojines pirm nešiojimo, jų siūlai bus tvirtesni ir jas bus galima daug ilgiau nešioti.

• Kepant kiaušinius keptuvėje, reikia įdėti truputį miltų ir riebalus prieš dedant kiaušinius, tuomet riebalai neapstakys pečiatus.

• Jeigu bitė arba bet koks vabalas įgėlė, reikia uždėti kelis lašus citrinos sulčių ant įgeltos vietos, ir skaudėjimas tuojau praeis.

• Kad nuimti žiedus nuo pirštų, kurie sutino iš priežasties žiedo ankštumo, įmerk ranką į labai šaltą, muiluotą vandenį.

• Jeigu įdėsite mažus gabalėlius lius komparo į maisto sandėį, dėl kovokime prieš triukšmą neturesite jokios bėgos su pekapimanydami, nes kitaip tik sime kurčiai ir nebyliai. Z. T.

LIEUVŲ DEMESIUI!

Ateinantį mėnesį Indianoje

GEROJO GANYTOJO NAMAI

GAUNA VALDŽIOS LEIDIMĄ

PRIMIŲ ŽMONES VISAPUSEI PRIEŽIURAI

Norintieji apsigyventi prašomi nedelsiant registruotis, nes vietų skaičius ribotas.

Lithuanian Good Shepherd Home, Inc.

P. O. Box 438, Cedar Lake, IN 46303

Chicago telefonas: 436-6376

Skambinti iki 9 val. ryto arba po 9 val. vak.

TAVO ŽODIS YRA TIESA

Joan 17:17

IR PAZINSITE TIESĄ, O TIESA IŠLAISVINS JUS

Joan 8:32

ŠV. RAŠTO NAUJASIS TESTAMENTAS IR PSALMAI

LEIDINYS LIETUVŲ KALBA, RISTAS RIŠTAS PLASTINIAMS VIRVELIAMS PRASTISO KILNINIO FORMATO

KAINA \$3

LITHUANIAN MINISTRIES, P.O. Box 321,

ONE LAW, III, 60454

nesivaržydami ištisą dieną barta vaiką be jokio rimto priežasties. Jeigu jums brangus jūsų vaikas, bet, nepaisant to, jis pastoviai jus dirgina, jūsų nervų sistema pavargusi ir jums reikia kreiptis pas psichiatrą.

O gal būtų, jūsų irzlumą sukelia koks nors išorinis faktorius, o ne vaiko elgesys.

Vaikams patinka, kai tėvai seka jo elgesį. Po tiek daug kalbų apie irzlumą, blogus darbus, galite susidaryti klaidingą nuomonę apie tėvų ir vaikų santykius. Gyvenant, kol viskas ramu, pyksta tik retkarčiai. Vaikai tėvų nevertina, nes jie kontroliuoja jų elgesį, laiku ir griežtai užbėgdami už akių jų blogiems poelgiams. Toks griežtas mas yra būtinas ir jis yra sudėtinė jų ugdymo dalis.

Griežtumo dėka, jūs vedate vaiką teisingo elgesio vage ir už tai vaikas tėvus mylės labiau.

(Siraipsniu serijos pabaiga). Magdalena Sulaitienė

(22)

As of January 1, 1980

Subscription Rates:

Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per
ix months, \$12.00 per 3 months. In
other USA localities \$40.00 per year,
\$22.00 per six months, \$12.00 per
three months. Canada \$45.00 per year;
other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	\$45.00
pusei metų	\$24.00
trims mėnesiams	\$15.00
viename mėnesiui	\$5.00

siuvose JAV vietose:

metams	\$45.00
pusei metų	\$22.00
trims mėnesiams	\$12.00
viename mėnesiui	\$4.00

Kanadoje:

metams	\$45.00
pusei metų	\$24.00
viename mėnesiui	\$5.00

Užsieniuose:

metams	\$48.00
pusei metų	\$26.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius, pirmadienius ir ven-
tadienius. Leidžia Naujienų Bendro-
vė, 1739 So. Halsted Street, Chicago,
IL 60608. Telef. 421-6100.

Pigius reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius,
nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais – iki 12 val.

Naujentas, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

KARALIUS KAZIMIERAS

Karaliė Elzbieta II —
lietuviškos kilmės?

Vienas provincijos laikraštis "Evening Sentinel" (Hanley, Staffs.) įsidėjo straipsnį apie Lietuvos - Lenkijos karalių Kazimierą, mirusį 1192 m.

Kaip žinoma, Kazimieras buvo vienas iš Jogailos sūnų, tvirtai valdęs abu kraštu, neskiriamas Lietuvai atskiro valdovo, ir palikęs labai didelę vėduolikos vaikų šeimą.

Vienas iš Jogailos sūnų buvo šventas Kazimieras, miręs tesulaukęs vos 25 metų amžiaus. Anksti išmirtė ir kiti jo sūnūs, ne palikdami sostui tvirtų įpėdinių.

Kazimieras mirė Lietuvoje, bet palaidotas Wavelio katedroje, Lenkijos karalių sostinėje Krokuvoje.

Šiuo metu buvo atidarytas Kazimiero kapas ir lenkų spaudoje plačiai aprašė jo valdymo laikotarpį ir įtaką Europoje.

Minėtas "Evening Sentinel" rašo, kad lenkų katalikų laikraštis "Słowo Powszechne" vienas žurnalistas įrodė, kad Anglijos dabartinė karalienė Elzbieta II, ir dar devyni kiti karaliai, karalienės ar valdovai esą tiesioginiai Kazimiero giminių palikony. Jo teigimą apie Anglijos karalių kilmę iš Kazimiero giminės yra jau seniau įrodę mokslininkai prof. Dvorzacekas ir dr. Z. Wdowiszewskis.

Pirmasis veda genealoginę liniją iš Kazimiero dukters Sofijos, ištekėjusios už Brandenburgo markgrafo Fridriko.

Kita Sofija, po septynių gene-

alogų, ištėkėjusi už Ernesto Augusto, Hanoverio Elektoriaus, kurio sūnus buvo Anglijos karalius Jurgis I.

Antrasis (dr. Wdowiszewskis) paveldėjimo medį išauginą iš Kazimiero sūnaus Vladislavo, Bohemijos ir Vengrijos karaliaus. Jis teigia, kad Belgijos karalius Baudouin yra kilęs iš Vladislavo sūnaus Karolio, Austrijos archyprince, o Anglijos karalienė iš jo vaikaitės archyprincės Marijos.

Karalius Kazimieras buvo vedęs Elzbieta Habsburgaitę, imperatoriaus Albrechto II dukterį.

Pastaroji buvo pagal ano meno sūlygą, labai apsišvietusi, ambicinga ir darė didelės įtakos savo vyrui, karaliui Kazimieriui.

Nors istorikai sako, kad Kazimieras buvo beraštis, tačiau Elzbieta Habsburgaitė mokėjusi rašyti. Ji netikėjo į renkamus karalius ir stengėsi į Europos sostis susodinti savo vaikus.

Ir prof. Z. Ivinskis Lietuvių Enciklopedijoje Elzbieta vadinama "karalių motina", nes jai kiekvienas sūnus buvo gimęs karalius.

Kokios mokslinės vertės turi šie suminėtieji genealoginiai išvedžiojimai galėtų tik istorikai pasakyti. Bet ir šitų nuomonių būtų nevienodos, kai vieni pripažintų Kazimiero lietuviškumą, kiti, gal būt, sakytų, kad karalienė Elzbieta II gyslonis teka lenkiškas kraujas.

Šiurp taip, metus žvilgsnį į praeitį, pasidaro gaila, kad Lietuva, sugebėjusi apdalinėti kara-

lius Europos sostis, pati sau ne laisvo Europos kampo nepajėgė iškovoti.

E. L.

Trumpai

— Lietuvių Tautinių kapinių sklypų savininkų motin's susirinkimas įvyks 1985 m. kovo 10 dieną (sekmadienį) 1 val. 30 min. po pietų Amerikos Legijoje Darius-Girėno salėje, 1116 S. Western Ave., Chicagoje. Penkių direktorių kadencijai pasibaigus, bus penkių direktorių rinkimai. Lietuvių Tautinės kapinės, Chicagoje, įsteigtos 1911 metais, pagal Illinoisaus nuostatus, tvarkosi savarankiškai, nuo kitų institucijų nepriklausomai: vyksta metiniai sklypų savininkų susirinkimai, kur svarstomi principiniai reikalai, renkami 10 direktorių bei kapinių tvarkymo vadovybė, kuri metiniuose susirinkimuose duoda atskaitomybę.

Lietuvių Tautinių kapinių vadovybė

— A. A. Anastazija Šliauterienė mirė vasario 21 d., sulaukusi 101 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Papilėje, Šiaulių apskr. Amerikoje išgyveno 76 metus. Liko sūnus Artūras su žmona Helen, trys anūkai, trys proanūkai ir jų šeimos. Taip pat liko sesuo Valerija Bernotavičienė ir daugiau velionės giminių. Palaidota Lietuvių Tautinėse kapinėse šalia savo vyro Vincento Šliauterio ir dukters Marijos Ferrone.

STASYS ŠAKINIS LIETUVIS DAŽYTOJAS

Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.

Darbas garantuotas.

4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)

Skambinti YA 7-9107

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas

rei ruošiant kelis — kreipkitės į Lietuvį Istaigą:

American Travel Service Bureau

3727 N. Western Ave., Chicago, Ill. 60643

Tel. 312 238-9787

• Nemokamas patarimas užsienio keliautojų, traukinių, laivų keldavimui (cruises), viešbučių ir automobilių nuomavimui, rezervacijoms, pardavimams kelionių draudimams; Organizacijose keliones į Lietuvą ir kitus kraštus; Sudarome lietuvių giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame informaciją visais turistiniais reikalais.

• Taisykite skrydžių Chartered lėktuvais tik teikiame rezervuoti vietas 60 dienų — prieš 45-60 dienų.

Naujienose galima gauti

AUGUSTINO PAŠKONIO

knygą apie

MARIJAMPOLES KARO MOKYKLĄ IR JOS KARIŪNŲ LIKIMĄ

Minkšti viršeliai. 90 psl. Kaina \$4.00.
Už persiuntimą pridėkite \$1.00.

Čekį rašykite ir siųskite:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill., 60608

Naujai pasirodžiusi

DR. ANTANO RUKŠOS

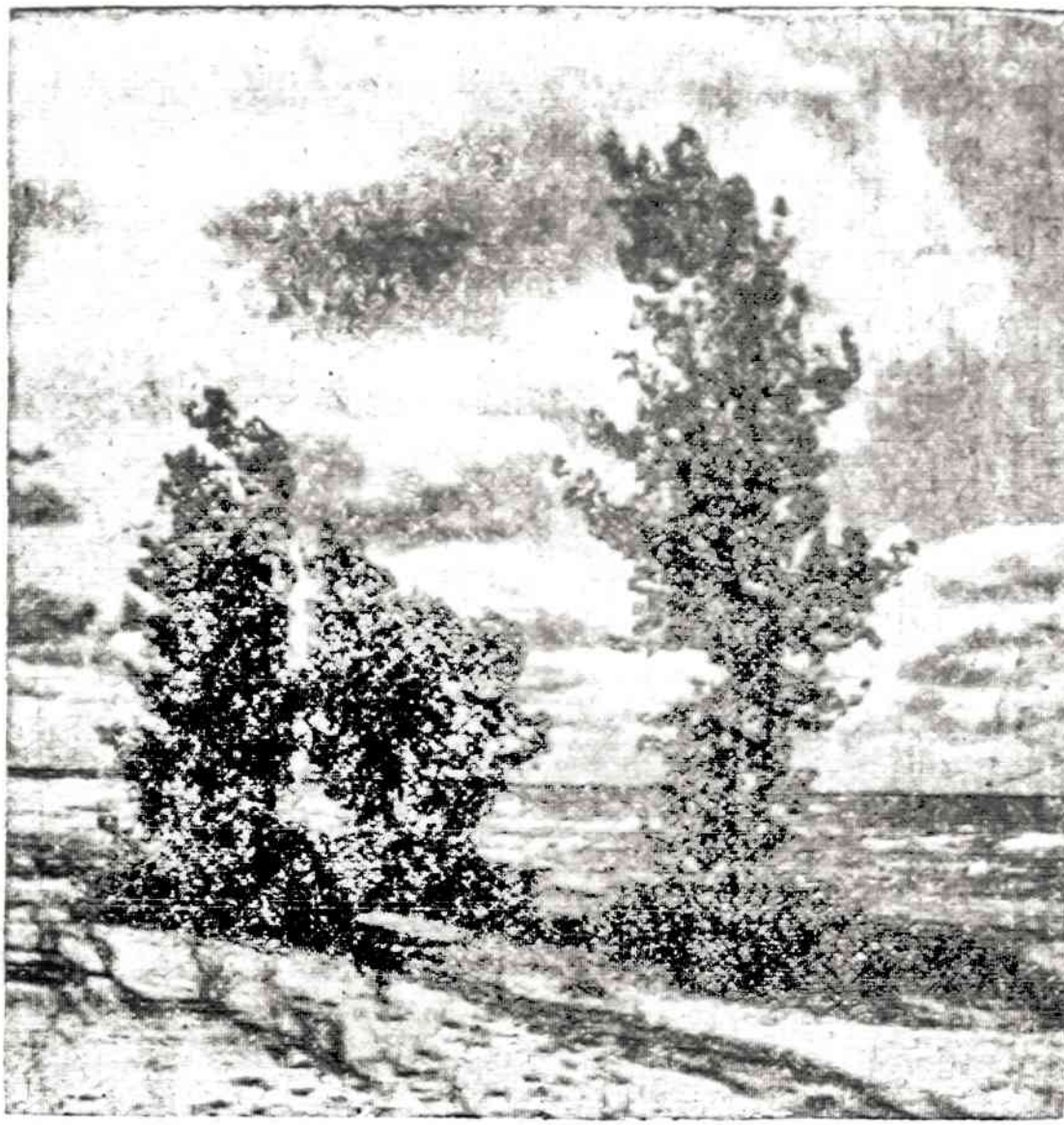
619 puslapių, kietą viršelį knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

ALVUDAS GRAŽIAI PAMINĖJO VASARIO 16-ĄJĄ

Praeitą sekmadienį, vasario 24, ALVUDAS Sodybos pažmonyje išpušingai paminėjo Lietuvos nepriklausomybės 67-m. sukaktį savo patalpose, 6517 So. California Ave.

Į minėjimą susirinko daugiau negu 50 vyresnio amžiaus pensininkų. Pirmiausia visi minėjimo dalyviai pagiedojė Apsaugos aukščiausią giesmę. Dr. Jonas Adomavičius vadovavo iškilmingam, išskirtė savanorį kūrėją mokytoją J. Tamulį uždegti žvakes už mirusių ir žuvusių savanorių bei karių, kurie žuvo kovose už nepriklausomybę. Taip pat uždegė Elena Leškevičienė, kurios brolio savanoris žuvo tose kovose dėl laisvės.

Pilė Kirvaitytė ir dr. J. Adomavičius padainavo "Pilkį savanoriai ir dar vieną dainelę. Savanoris J. Tamulis savo gražioje paskaitoje priminė praeities laikus pabrėžė Himno žodžius "iš praeities testiprybė seimė"; paskaitą baigė žodžiais — "Vienybė teydi" mūsų tarpe.

J. Palutis savo kūryba pagerbė žuvusius savanorius gražias vazonai (Alvudo išauginti). M. S.

Liberty Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION

Filadelfijos Federalinė Liberty Taupymo ir Paskolų Bendrovė

1984 metų sausio 29 dieną Filadelfijos FEDERALINĖ LIBERTY TAUPYMO IR PASKOLŲ BENDROVĖ, Filadelfijoje vadinama lietuvišku banku, tapo pertvarkyta į akcijų korporaciją. Jie atspausdino ir pardavė 881,449 akcijas, tokiu būdu \$8,400,000 padidindami atsargų fondą, kuris dabar siekia \$23,900,000. Akcijos dabar kiekvieną dieną duodamos ir paskelbiamos daug, laikraščių finansų skyriuose ir "Over-The-Counter market" (OTC) su šiais ženklais LFSL-PHIL.

Mūsų akcijas galima pirkti ir parduoti bet kurioje akcijas parduojančioje įstaigoje. Kas nori gauti finansines informacijas, prašomas rašyti šiuo adresu:

LIBERTY FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Att: Mrs. Barbara L. Elias,

Director of Shareholder Relations

202 North Broad Street, Philadelphia, Pa. 19102

Suorganizuota, kaip Filadelfijos Pirmoji Lietuvių Namų Statymo ir Paskolų Bendrovė 1901 metais, sufederalinta 1942 metais su \$360,000 kapitalu, o 1984 metais josios turtas siekia virš trijų šimtų milijonų dolerių.

C. S. CHELEDEN,
Emeritus pirmininkas

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Rozmont, Lom — Pardavimai

REAL ESTATE FOR SALE
Rozmont, Lom — Pardavimai

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAIS
IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS
DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAS

VISU RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

LAIKYKIMES MARQUETTE PARKE.

ČIA GERIAUSIA VIETA

LIETUVIAMS.

9 butų mūrinis. Labai geros pajamos. Didelis butas savininkui. Geras investavimas.

3 butų mūrinis su garažu. Pelningas pirkiny.

Didelis, gražiai įrengtas bungalow. Nebrangus.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX

2951 W. 63rd St.

Tel.: 436-7878

BY OWNER — NEWER SUPER DELUXE BRICK 3 FLAT.

2-3 bedrooms, 1½ baths, 2-2 bedroom. Excellent location.

237 lot. Off street parking.

Maintenance free exterior.

Mint condition.

\$168,900 or best offer.

Vicinity Garfield-Ridge.

585-5541

INCOME TAX SERVICE

Pajamų mokesčiai

INCOME TAX SERVICE

Turintis ilgų metų patyrimą

Pranas G. Meilė, CPA

2649 West 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

Tel.: Raštinė — 776-5163

Namų — 636-5347

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga

6247 S. Kedzie Ave.

(312) 776-8700

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano SULO paruošta ir teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje. Knygos kaina — \$3.95 (su persiuntimu).

776-5162

1649 West 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

Tel.: 776-5162

1649 West 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

Tel.: 778-8000

Tel.: 778-8000

Tel.: 778-8000

Tel.: 778-8000

Tel.: 778-8000

Tel.: 778-8000

Tel.: 778-8000

Tel.: 778-8000

Tel.: 778-8000

Tel.: 778-8000

Tel.: 778-8000

Tel.: 778-8000

Tel.: 778-8000

Tel.: 778-8000

Tel.: 778-8000

Tel.: 778-8000

Tel.: 778-8000

Tel.: 778-8000

Tel.: 778-8000

Tel.: 778-8000

Tel.: 778-8000

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI

Turite Chicago miesto leidimą. Dirba ir užmiestyje, greitai, patalpiname ir aptarnaujame.

KLADIJUS PUMPUTIS

4514 S. Tolman Ave.

Tel. 927-3559

DEMESIO

62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI

Tiktai \$126 pusmečiui automobilio

liability draudimas pensininkams.

Kreipitis: A. LAURAITIS

4651 Ashland Ave.

Chicago, Ill.

Tel. 523-8775 arba 523-9191

Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Tolman Avenue

Chicago, IL 60629

434-9655 ar 737-1717

M. ŠIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių

iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie planai.

Homeowners Insurance

Good Service/Good Price

F. Zapolski, Agent

3208 1/2 W. 95th St.

Evergreen Park, Ill.

60642 — 424-8654

Home First Fire and Casualty Company

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.

Home Office: Homewood, Ill.